

визначення "суб'єкти переказу" підпадає під загальний суб'єкт злочину (фізична особа, осудність і досягнення шістнадцятирічного віку), а визначення "працівники суб'єктів переказу" вважаємо за потрібне застосувати як спеціальній суб'єкт цього злочину, передбаченого ст. 200 КК, як більш суспільно небезпечну форму його вчинення, оскільки цей суб'єкт здійснює незаконні дії з платіжними засобами шляхом порушення своїх службових обов'язків щодо захисту інформації при проведенні переказу. Оскільки проведення переказів із застосуванням платіжних засобів здійснюють лише фінансові установи, цих спеціальних суб'єктів вважаємо за потрібне визначити як "працівники фінансових установ".

Частина 2 статті 200 КК передбачає ті самі дії, вчинені повторно чи за попередньою змовою групою осіб або працівником фінансової установи, а також використання або збут підроблених документів на переказ, платіжних карток та інших засобів доступу до банківських рахунків. Засоби вчинення незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків у разі їх невилучення державою завжди можуть бути знову використані для вчинення цього або іншого подібного злочину. Ось чому, вважаю, слід ввести спеціальну конфіскацію за вчинення злочину, передбаченого ст. 200 КК, що є обґрунтованим з точки зору попередження учинення нових злочинів як самим засудженим, так і іншими особами, яким могли б дістатися ці засоби у разі їх невилучення. Крім того, відіграє певну роль ще той фактор, що особа, яка планує вчинити цей злочин, усвідомлюватиме, що разом з основним покаранням їй загрожує ще й конфіскація засобів учинення злочину, які в багатьох випадках можуть бути технікою, яка коштує недешево. Таким чином, можливо доповнити санкції 1 та 2 частин ст. 200 КК наступним: "... з конфіскацією майна яке було виготовлено, пристосовано або використано для підробки документів на переказ, платіжних карток та інших засобів доступу до банківських рахунків".

Література

1. Панов М.М. Предмет незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення // Актуальні проблеми правознавства: Матер. наук. конф. молодих учен. та здоб. (11-12 лист. 2004 р.). – Х.: Нац. юрид. акад. України. – 2004. – С. 156-158.

2. Панов М.М. Використання підроблених платіжних засобів досту-

пу до банківських рахунків як ознака об'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 200 Кримінального кодексу України // Актуальні проблеми правознавства: Матер.наук. конф. молодих учен. та здоб. (1-2 берез. 2006 р.). – Х.: Нац. юрид. акад. України. – 2006. – С. 216-220.

3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. За ред. С.С. Яценка. – 4-те вид. – К.: А.С.К., 2005. – 986 с.

4. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р.- № 2346.

УДК 343.2(043.2)

Закаблуківська О.А.,

студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Багіров С.Р., к.ю.н., доцент

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МНОЖИННОСТІ ЗЛОЧИНІВ

Множинність злочинів в науковому світі є досить актуальною темою для дослідження. Визначення конкретних системних категорій, особливостей та ознак прояву множинності злочинів є характерною основою для правильного застосування передбачених законодавством норм права та нормативно-правових актів.

Закріплений у чинному Кримінальному кодексі України поділ множинності на "повторність", "сукупність" та "рецидив", не дає чіткого визначення самого поняття множинності злочинів.

Серед авторів, які так чи інакше торкаються теми різних провів множинності можна назвати М.В. Василик, С.Д. Шапченко, Г.Г. Криволапов, В.О. Навроцький, Т.І. Созанський, Р.Р. Галіакбаров, М.А. Єфімов, Є.А. Фролов, В.П. Малков, А.А. Стрижевська, З.А. Тростюк та інші.

Інститут множинності злочинів чи не наймолодший з усіх кримінально-правових інститутів. Його теоретичне формування було закінчено лише в кінці 70-х – початку 80-х років, коли ця тема окремо стала виділятися у курсі "Загальної частини Кримінального права". Однак це виділення залишалось лише на теоретичному рівні. Вперше в сучасному праві, нормативне закріплення інституту множинності злочинів здійснено в Кримінальному кодексі України 2001 р., де присвячено йо-

му розділ VII. Незважаючи на порівняно "молодий вік" цього кримінально-правового інституту, ситуація "одна людина – декілька злочинів" була давно відома і теорії кримінального права, і кримінальному законодавству [3, с. 149].

Під множинністю злочинів у кримінально-правовій науці розуміється вчинення однією особою особисто або в співучасті двох або більше самостійних закінчених або незакінчених злочинів [2, с. 259].

Множинності злочинів визначають такі ознаки:

1) вчинення особою двох чи більше кримінально-караних діянь передбачає обов'язкове вчинення не менш ніж двох злочинних діянь. Якщо одне з діянь належить не до категорії злочину, а до категорії інших правопорушень – множинність відсутня;

2) кожне з цих вчинених діянь повинно містити ознаки самостійного складу злочину. Самостійність злочинного діяння визначається єдністю його об'єктивних та суб'єктивних ознак, що дозволяє розглядати кожне діяння як єдине ціле. Кожне з цих діянь містить у собі окремий склад злочину. Склади злочину, які утворюють множинність, можуть збігатися за юридичними ознаками, однак можуть і різнитися між собою як за об'єктивними, так і за суб'єктивними характеристиками. Виходячи з того, що поняття злочину (ст. 11 КК) включає в себе як закінчений злочин, так і діяння, яке утворює стадії попередньої злочинної діяльності, множинність може бути утворена і сукупністю закінченого і незакінченого злочинів або сукупністю незакінчених злочинів. Злочин може бути вчинений особою як одноособово, так і у співучасті;

3) вчинені злочини повинні відноситись до категорії умисних злочинів. Множинність не можуть утворювати необережні злочини або сукупність умисного і необережного злочинів;

4) множинність утворюватимуть як умисні злочини, за які особа ще не притягалась до кримінальної відповідальності, так і вчинення нового злочину особою, яка має судимість за раніше вчинений умисний злочин;

5) кожне з цих діянь повинно тягнути настання кримінально-правових наслідків. Це означає, що множинність утворюють виключно юридично значимі діяння, тобто ті, які дають можливість притягнення до кримінальної відповідальності [3, с. 151].

Таким чином, множинність злочинів утворює не тільки проста арифметична сума діянь, а й їх кримінально-правова природа – відповідність вчиненого ознакам двох і більше складів злочинів.

Підсумовуючи викладене, множинність злочинів можна визначити

як вчинення особою самостійно або у співучасті двох або більше умисних злочинних діянь, кожне з яких утворює склад самостійного злочину, за жодне з яких особа не притягалась до кримінальної відповідальності або вчинення нового умисного злочину особою, яка має непогашену (незняту) судимість за раніше вчинений злочин. Види множинності злочинів чітко визначені чинним кримінальним законом, це: 1) повторність злочинів (ст. 32 КК); 2) сукупність злочинів (ст. 33 КК); 3) рецидив злочинів (ст. 34 КК).

З огляду на високий ступінь суспільної небезпечності повторності, сукупності і рецидиву злочинів законодавець не тільки дає визначення цим видам множинності, а й вказує на їхні правові наслідки [1, с. 157-160].

Кримінальний кодекс визначає підвищену суспільну небезпеку осіб, які вчинили множинність злочинів. Ст. 35 КК встановлює: "Повторність, сукупність та рецидив злочинів враховуються при кваліфікації злочинів та призначенні покарання, при вирішенні питання щодо можливості звільнення від кримінальної відповідальності та покарання у випадках, передбачених цим Кодексом".

Як правило, вчинення злочину в ситуації множинності утворює кваліфікований склад злочину, на що існують відповідні посилання в нормах Особливої частини КК [3, с. 151-152].

Література

1. Василик М. В. Статистичні методи аналізу множинної злочинності / М. Василик // Галицький економічний вісник. – 2009. – № 2. – С.157-160.
2. Кримінальне право України: Заг. ч.: Підручник / За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
3. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студентів вищих навчальних закладів – К: Атіка, 2004. – 488 с.